

Radiacinės saugos centro rekomendacijos ambasadoms, kaip tinkamai pasirengti branduolinei ar radiologinei avarijai

Radiacinės saugos centras, atsižvelgdamas į Europos Komisijos, Tarptautinės atominės energijos agentūros, Pasaulio sveikatos organizacijos bei kitų valstybių ir organizacijų teikiamas rekomendacijas, kaip pasirengti galimai branduolinei ar radiologinei avarijai, šia tema parengė rekomendacijas ambasadoms, kuriose galima rasti informacijos, kaip tinkamai pasirengti galimai branduolinei ar radiologinei avarijai (toliau – avarija) ir pasirūpinti darbuotojų saugumu.

Pagrindinės rekomendacijos, skirtos visoms ambasadoms ir papildomos rekomendacijos, skirtos ambasadoms, kai šalyje, kurioje jos yra, nustatoma tokių avarių grėsmė.

Pagrindinės rekomendacijos:

- supažindinkite darbuotojus su jonizuojančiąja spinduliuote ir apsaugomaisiais veiksmais, taikomais avarijos atveju. Šios informacijos galite rasti Radiacinės saugos centro interneto svetainės skiltyje [„Ką reikia žinoti apie pasirengimą branduolinei avarijai?“](#), ekstremalioms situacijoms pasirengti skirtos interneto svetainės LT72 skiltyje [„Kaip elgtis, jei įvyktų avarija atominėje elektrinėje“](#), [interaktyviame elektroniniame mokyme](#) apie jonizuojančiąją spinduliuotę;

- turėkite parengtą ambasados veiksmų planą ar procedūras avarijos atveju, ambasados darbuotojų ir šalies, kurioje esate, civilinės saugos sistemos pajėgų kontaktus;

- turėkite nepriklausomo ryšio įrangą: palydovinius, išmaniuosius telefonus ir kt.;

- sukaupkite stabiliojo jodo preparatų atsargas ambasados darbuotojams bei jų šeimos nariams. Informacijos apie kalio jodo (KI) tablečių vartojimą rasite Radiacinės saugos centro interneto svetainės [„Ką reikia žinoti apie pasirengimą branduolinei avarijai?“](#) skiltyje;

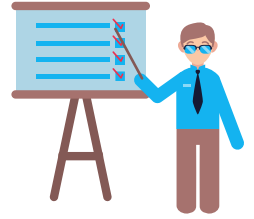

- pasirūpinkite geriamojo vandens, maisto ir vaistų atsargomis, elektros generatoriumi ir kt. Rekomenduojamų kaupti maisto atsargų sąrašą galite rasti ekstremalioms situacijoms pasirengti skirtos interneto svetainės LT72 skiltyje [„Maisto atsargos“](#).

Papildomos rekomendacijos:

- periodiškai vykdykite darbuotojų mokymus asmeninės apsaugos priemonių bei turimų dozės galios matavimo ir (ar) radioaktyviojo užterštumo nustatymo prietaisų naudojimo, ryšio priemonių patikrinimo ir kitomis pasirengimo avarijai temomis;

- įsigykite dozės galios matavimo ir (ar) radioaktyviojo užterštumo nustatymo prietaisų, turėkite jų naudojimo ir priežiūros instrukcijas;

- turėkite asmeninės apsaugos priemonių: apsauginių kombinezonų ar kostiumų, avalynės, FFP3 respiratorių;

- žinokite, kaip pašalinti žmonių radioaktyvų užterštumą ir turėkite tam reikalingų priemonių. Daugiau informacijos šia tema rasite [čia](#);

- turėkite priemonių, reikalingų ambasados patalpoms paruošti, kad jos neužsiterštų radioaktyviosiomis medžiagomis: plastikinės plėvelės (grindims ir darbo priemonėms uždengti), lipnios juostos (plastikinei plėvelei tvirtinti) ir kt.

Pirmieji veiksmai avarijos atveju

- uždarykite ambasados duris ir langus, užsandarinkite vėdinimo angas ir dūmtraukius, kol praslinks radioaktyvusis debesis;
- organizuokite prie įėjimo ir išėjimo iš ambasados radioaktyviojo užterštumo nustatymo ir jo mažinimo / šalinimo vietą, nenaudojamas patalpas užrakinkite, taip jas apsaugosite nuo radioaktyviojo užterštumo;
- klausykite pranešimų apie avariją per radiją ar televiziją ir vykdykite šalies, kurioje esate, atsakingųjų institucijų teikiamas rekomendacijas dėl apsaugomųjų veikslių taikymo;
- įsitikinkite, ar ambasados darbuotojai ir jų šeimos nariai yra saugūs. Esant poreikiui, darbuotojų šeimos nariams suteikite priedangą ar slėptuvę;
- keiskitės informacija su kitomis šalyje esančiomis institucijomis, ypač Europos valstybių ambasadomis;
- informuokite šalyje esančius Lietuvos piliečius apie avariją ir jiems organizuokite karštąją telefono liniją.